

de brief van 11 april 1765 te lezen dat met deze controle pas op 14 maart 1765 is begonnen, doordat de balans op die boeken toen pas was gevonden. [fol. 974] Er werd beloofd om van wat nog aan de controle ontbrak, in augustus verslag te zullen doen. Men heeft zich over de verschillende opgaven niet verder uitgelaten, noch over het niet op tijd opmaken van de boeken over 1764/65. Wel is er zeer ernstig op aangedrongen dat de boeken overeenkomstig de laatste bevelen op tijd gereed zijn. In het bericht van de hoofdadministrateur over de boeken van 1761/62, dat bij het besluit van 26 maart 1765 is ingevoegd en waarnaar in de brief van 11 april 1765 wordt verwezen)

--- is ons van opmerking voorgekomen het antwoord op onze vraag, waarom bij afbetaling van gagie aan Europese zeevarende en moren, ten opzichte van de eerste, de rijksdaalders van 48 stuivers niet tegen 64 stuivers verstrekt en op rekening tegen 60 stuivers ligt geld gesteld word, in stede van 14 $\frac{2}{3}$ percento opgeld, en waarom de mooren voor 48 sware stuivers niet op rekening belast worden met 60 stuivers ligt geld, in stede met 7 $\frac{1}{2}$ percento. En wijl wij de daarvan gegevene redenen bij het gemelte berigt niet ongegrond hebben geoordeelt, namentlijk dat eene verandering hierin de weg tot eene meerdere desertie zoude banen en men in 't vervolg geen mooren meer in dienst zoude bekomen, zoo hebben wij de ministers gepermitteerd bij de oude usantie in dezen te blijven en het dienaangaande te laten zoals het tans is.

Fol. 974v-975r.

(Het bestuur rapporteert in zijn brieven van 11 april 1765 en 20 maart 1766, onder verwijzing naar de resoluties van 29 maart 1765, 15 en 18 maart 1766, over de debiteuren en uitstaande schulden. Om de boeken te zuiveren van onrealistische vorderingen is toegestaan het debet van Raadsjent Serkaar van f 7141, van Radanat Serkaar van f 13.948, [fol. 976] en van Gopinat Raaij van f 35.237 af te boeken. De reden waarom het bestuur niet al in 1761 van zo een toestemming gebruik heeft gemaakt, is met hun overlijden vervallen. Bovendien is toegestaan de restschuld van de overleden eerste makelaar Bindrabon Raaij van f 12.579 voor opium, die voor verkoop was afgegeven, en f 29.352 voor het verkochte en opgelegde smalschip Chinsura af te schrijven. Maar f 30.000,- voor het gekochte nieuwe hospitaal moet in de boeken opgenomen blijven. Voor een lening van f 39.375,- tegen $\frac{3}{4}$ % aan de Franse compagnie is een assignatie ontvangen, maar er is nog geen bericht dat deze was afbetaald. Ze is nu aan de stadhouder en Heren XVII overgedragen om te proberen van de Fransen betaling te krijgen. [fol. 977] Uit de resolutie van het bestuur van 15 maart 1765 blijkt dat de fiscaal al lang actie had ondernomen om de vordering van de Compagnie van f 30.681 op de overleden factuurhouder Pieter Johan Ribout in te vorderen. Op 4 april 1765 verklaarde de fiscaal echter dat de zaak tegen de samengevoegde boedels van de secunde te Kasimbazar Arend Jacob de Wilde en genoemde Ribout nog voor advies bij justitie was. Daarom is het bestuur er op gewezen dat er weinig haast met deze zaak wordt gemaakt, terwijl al verleden jaar op grote voortvarendheid was aangedrongen. Er is bevolen er haast mee te maken, omdat de inlandse crediteuren van De Wilde opnieuw betaling hebben verzocht, hoewel dit wederom door het bestuur is afgewezen. Over deze vorderingen wordt in de brieven van het bestuur niet gerept. [fol. 978] Er is bevolen dat er voor zulke besluiten niet slechts naar de resoluties mag worden verwezen, maar dat ze in de brieven ter goedkeuring vermeld dienen te worden. Dat bespaart de Hoge Regering de moeite om ze in de resoluties of elders te moeten opzoeken. Het invorderen van de schuld van de makelaar Damudar Sirkar, hetgeen door het bestuur was beloofd, mag niet in het vergeetboek raken. Dat is evenzeer het geval met f 76.507 waarmee de rekening van sicca ropia's nog achterloopt. Omdat er niets over wordt gezegd, is om opheldering gevraagd. Zulke posten zijn, als ze door blijven lopen, steeds moeilijker te innen. [fol. 979] Doordat er weinig tot geen controle op het soldijkantoor is uitgeoefend, kon de gevluchte garnizoensschrijver Suiker allerlei fraude in de soldijkboeken plegen bij het opmaken van de ordonnanties en de kwitantierollen. Volgens de brief van 11 april 1765 ontvreemde hij tussen november 1756 tot mei 1762 f 14.166. Hoewel de fiscaal opdracht kreeg Suikers inbeslaggenomen en verkochte goederen